N°. 96. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staats-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 23 April.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

— De Belgische *Moniteur* maakt in een buitengewoon nommer van 26 pagiens de namen bekend der personen, die het Hoog Hof, voor 't welk zij gedagvaard waren, de misdaad van hoogverraad, aan de majesteit beraamd, schuldig verklaard heeft, en tot welke straffen het dezelve heeft veroordeeld. Het zijn de volgende:

Leopold, de Potter, graaf van Mérode, Gendebien, Jottrand, Bartels, Van Meenen, Tielemans, Van Snick, Van Halen, Van der Smissen, Van Hoobrouck de Mooreghem, Van Hoobrouck de Fiennes, Van Volxem, Van Innis, Van Ranst de Gruythuyse, Van Ranst de Jamblinne, Van Ranst de Vilvorde, Van Ranst de Tilly, Van Ranst de Baisy, Van Ranst de Hove, Van Ranst de Wommersom, Van Ranst de Vieusart, Van Ranst de Jodoigne, Van Ranst de Rixensart, Van Ranst de Grimbergen, Van Ranst de Tervuren, Van Ranst de Lombeek, Van Ranst de Capelle, Van Ranst de Ruysbroeck, Van Ranst de Vilvorde, Van Ranst de Tilly, Van Ranst de Baisy, Van Ranst de Hove, Van Ranst de Wommersom, Van Ranst de Vieusart, Van Ranst de Jodoigne, Van Ranst de Rixensart, Van Ranst de Grimbergen, Van Ranst de Tervuren, Van Ranst de Lombeek, Van Ranst de Capelle, Van Ranst de Ruysbroeck.

— Volgens de bladen van Brussel is de zoon van den Fransche magtschalk *Mortier* Brussel aangekomen, om zijnen vader, den Fransche gezant te Petersburg, te vervangen. Men verzekert, dat de Fransche gezant te Berlijn, de heer *Bresson*, spoedig naar Parijs zal worden geroepen, op dezelfde wijze als de gezant te Weenen.

— De opening van den nieuwen spoorweg tusschen Brussel en Mechelen, is volgens de bladen van eerstgemelde stad op den 4den Mei bepaald.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (21 *April*) waren genoteerd: Belg. 101 ½; Nap. renten 91 ½; Sp. *Guebhard* 47 ½; Perpet. 5 pCt. 48 ½, ⅝; 3 pCt. 31; Certificaten 47⅜, ½; id. Coupons 52 ½; Uitgestelde 22⅝, 23⅛.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den April.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de discussie over de Amerikaansche schadevergoeding ten einde gebragt, en het ministerieel ontwerp met 269 tegen 137, dus met eene meerderheid van 132 stemmen aangenomen. Een amendement van den heer *Isambert*, waarbij werd voorgesteld, dat de interessen die volgens het traktaat van den dag der ratificatie verschuldigd zijn, zoude de uitvaardiging dezer wet zouden te goed gedaan worden, is vroeg zonder discussie verworpen; een ander daarentegen van den generaal *Valazé*, waarbij werd bepaald dat de betaling niet zoude geschieden, dan nadat het Fransch gouvernement over de boodschap van den president *Jackson* van den 2den December des vorigen jaars, voldoende inlichtingen zoude hebben verkregen, werd, nadat de ministers zich daarmede hadden vereenigd, bijna eenstemmig goedgekeurd. Deze laatste zitting heeft overigens weinig belangrijks opgeleverd, daar de oppositie zich door het besluit van den vorigen dag overtuigd had, dat de meerderheid het bestuur, in weerwil van alle bedreigingen, wilde ondersteunen, en men dus van alle zijden de beraadslagingen zoveel mogelijk trachtte te bekorten, en op eene spoedige beslissing aandrong. De heer *Dupin* en de meeste zijner volgelingen, die men vroeger onder de tegenstanders van het bestuur, ten aanzien van dit onderwerp, meende te kunnen rekenen, hebben zich alle, tot groote ergernis der zoogenaamde liberale oppositie, een gunstig der voordragt verklaard.

De president van het hof der pairs heeft aan de beschuldigden, die daarvoor moeten te regt staan, vergund zich met de raadslieden, die door hen zelven gekozen zijn, over hunne verdediging te onderhouden. Men beschouwt dit als een bewijs, dat het hof zich die keuze, indien dezelve niet al te zeer voor openbare ergernis doet vreezen, zal laten welgevallen. De dagbladen, die de republikeinsche partij zijn toegedaan, maken heden de namen bekend dergenen, die door het zoogenaamd *comité van verdediging der beschuldigden van de maand April*, tot raadslieden zijn benoemd. Men vindt daaronder die van *Audry de Puyraveau*, *Armand Carrel*, *Buonarotti*, *Bastide*, *Carnot*, *Garnier Pagès*, *Voyer d'Argenson*, *Raspail* en zonderling ook den abt *de la Mennais*, van wien tevens een brief aan genoemd comité wordt medegedeeld, waarbij hij zich bereid verklaart, de beginlen van vrijheid en gelijkheid, ook ter dezer gelegenheid te verdedigen.

— Volgens de jongste berigten uit Madrid van den 12den dezer, was de rust te Malaga volkomen hersteld, en werd de aanvoerder der insurgenten in Arragon, *Carnicer*, te Miranda gefusilleerd. Bij een dekreet van den 7den werd de minister van oorlog, *Valdez*, tot opperbevelhebber van alle de troepen, in Navarre, Biscaye, Arragon en Oud-Castilie benoemd, en reeds den 10den is hij naar het leger vertrokken, na het bestuur van zijn departement tijdelijk aan den generaal *Ferras* te hebben overgedragen.

— Uit Bayonne schrijft men dat de kolonne van den generaal *Espartero*, op den 9den dezer in de omstreken van Villa Franca met acht bataillons insurgenten, onder *Eraso*, is slaags geraakt. Na eene dappere verdediging zijn de Christinos genoodzaakt voor de overmagt te wijken, en met verlies van 40 dooden en 89 gekwetsten te Villa Franca eene schuilplaats te zoeken. Een ander korps van slechts 300 man, dat denzelfden dag van laatstgenoemde plaats naar Vittoria trok, is door een duizendtal karlisten overvallen, en schijnt geheel uiteen gejaagd te zijn, daar de vlugtelingen van dat gedeelte naar Tolosa de weg insloegen, en de overige naar Villa Franca terugkeerden.

(Eindelijk ontvingen wij den Zondag geene buitenlandsche nieuwsberigten.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten April.

Gisteren heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal wederom hare zitting gehouden. In hare vergadering zijn ingekomen: 1°. eene Koninklijke boodschap, waarbij, in gevolge art. 58 der grondwet, aan de Kamer wordt overgelegd eene onlangs met het hertogdom Oldenburg gesloten overeenkomst, tot wederkeerige opheffing van het aftogts-regt; en 2°. twee missives van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, daarbij kennis gevende, dat zij zich met het ontwerp, tot voorziening in de volle rentebetaling der nationale schuld, op 30 Junij 1835, alsmede met dat tot aanvulling der middelen, bestemd tot dekking der staats-uitgaven, over de jaren 1830-1834, in hare zitting van 11. Zaturdag, heeft vereenigd; welke boodschap en missives tot ratificatie worden aangenomen. De centrale afdeeling hield vervolgens verslag gedaan: 1°. op het voorstel van den heer *van Dam van Isselt*, strekkende tot het aanbieden van een adres aan Z. M., ten einde Hoogstdenzelve de bejaagden van den landbouw, welks toestand veel te wenschen overlaat, aan te bevelen; en 2°. op het ontwerp van wet, tot herziening der wet van 16 April 1827, betrekkelijk de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie. Beide verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld, en de beraadslagingen over het voorstel van den heer *van Dam* aanstaanden Donderdag, ten half 12 uren, geschieden; zullende de regt der beraadslagingen over het tweede ontwerp nader worden bepaald.

De heer *van Sytzama* heeft bij deze gelegenheid op de achtervolgelijke voortzetting der werkzaamheden aangedrongen. Eindelijk zijn eenige ingekomene verzoekschriften, betrekking hebbende tot den druk van den landbouw, de ontginning van woeste gronden, en de zamenstelling der regterlijke magt, in handen van de daartoe benoemde commissie gesteld, die, bij monde der heeren *Hooft*, *Tromp*, *van der Gronden* en *van den Mortel*, verslag heeft gedaan: 1°. op een adres van den eersten assessor van de gemeente Goor (prov. Overijssel), geteekend dit naam van den burgemeester dier en andere gemeenten van het kanton, waarbij de instandhouding van het kantongeregt Goor verlangd wordt: omtrent hetzelve wordt overgegaan tot de orde van den dag, daar de assessor schrijft *voor en uit naam van anderen*, en bovendien op ongezegeld papier, hetgeen alzoo met de grondwet in strijd is; — 2°. op een rekwest van *Kannegieter*, te Amsterdam, eene voordragt tot verandering der bestaande belastingen behelzende, hetwelk ter griffie wordt nedergelegd. Gelijk besloten wordt genomen omtrent verzoekschriften van landeigenaren uit de Willemstad, die zich over den druk van den landbouw beklagen, en onder anderen aanvoeren, dat zij, ten gevolge van den hagelslag, ten verleden jare groote schade hebben geleden, waarvoor aan hen uit de opcenten der grondbelasting, te dien einde opgebragt, geene schadeloosstelling is verleend. Het verslag op dit rekwest zal worden gedrukt. Landbouwers uit het district van Nederbetuwe, dat van Tielerwaard, en dat van Bommel in Gelderland, alsmede grondeigenaren uit Zevenbergen, in Noord-Braband, dienen klagten in over den kwijnenden staat van den landbouw, dien zij toeschrijven aan den lagen stand der graanprijzen, den hoogen aanslag in het kadaster, de hooge belastingen, vooral die op het gemaal, enz. Ook deze petitien zullen ter griffie worden nedergelegd en de gedane verslagen tevens gedrukt en rondgedeeld. Dit besluit wordt insgelijks genomen: 1°. op een rekwest van het gemeente-bestuur van Kwadijk, prov. Noord-Holland, hetwelk de gemeente, bij de indeeling der regterlijke magt, onder het kanton Edam wenschte geplaatst te zien; 2°. bij dat van plaatselijke besturen van Hardenberg en Gramsbergen, strekkende

dat er te Hardenberg een kantongeregt moge worden gevestigd; 3°. op dat van het gemeente-bestuur Hengelo, verzoekende de plaatsing van het Kantongeregt te Hengelo, in plaats van te Delden; 4°. op dat van het gemeente-bestuur Borculo, 't welk dezelve stad tot hoofdplaats van het kantongeregt wenscht verheven te zien; 5°. op dat van het gemeente-bestuur Ravenstein, hetwelk over de afschaffing van een kantongeregt aldaar klaagt; en 6°. op dat van het gemeente-bestuur Harderwijk, dat in deze stad eene arrondissements-regtbank verlangt. Daarna is de zitting tot gisteren Donderdag geschorst.

— De minister van financien heeft aangekondigd, dat door hem, als daartoe door Zijne Majesteit gemagtigd, de noodige orders zijn gesteld, dat de gemeenten, die de bij artikel 30 der wet van den 26sten December 1833 (*Staatsblad n°. 79*) bepaalde verhooging van den in 1839 afgeleverden turf mogten verschuldigd zijn, van de betaling dier verhooging voor dit maal en zonder eenig gevolg voor de toekomst, worden vrijgesteld, mits dan echter wegens het te kort aanzuiverende uiterlijk vóór den 1sten Julij aanstaande, enz.

Zondag II. heeft te 's Hage, bij gelegenheid van het huwelijksfeest, mevrouw de gravin *Rosen*, geboren *Sontag*, in de R. K. Kapel, op het Buitenhof, gezongen. Welken indruk hare voortreffelijke stem op de zamengevloeide menigte gemaakt heeft, behoeft niet gezegd te worden. De graaf en gravin zijn vervolgens, in den loop der week, 's Gravenhage verlaten, om zich naar Frankfort te begeven, in welke Rijksstad de graaf met eene nieuwe diplomatische zending belast is. Voor eenigen tijd heeft ook de graaf *d'Ohsson*, die sedert een aantal jaren den post van Zweedschen gezant bij ons hof vervuld heeft, gemelde residentie verlaten, en is naar Berlijn vertrokken, om dezelfde betrekking bij het Pruisische hof te vervullen.

— Zr. Ms. oorlogsbrik *de Gier*, kapt. luit. *Friese*, is den 20sten dezer uit Helvoetsluis naar zee gezeild.

— Men schrijft onder dagteekening van 24 Maart uit Bergen in Noorwegen, dat tusschen de haven van Egersund en Sogndahl op de kust, bij Lyngdalsvand, eenige stukken van een scheepswrak met eene party hoepels, enz. en daarbij een stuk hout, waarop geschilderd waren de letters R. L. R., behoorende, volgens alle waarschijnlijkheid tot het Nederlandsche smakschip *Gezina*, van Veendam, gevoerd door schipper *R. L. Roelfzema*, welke bodem, met hoepels geladen, men te Egersund wachtende was.

— In een brief uit Antwerpen van den 15den april leest men, dat de scheepsbouwmeesters dier stad een verzoekschrift aan den Belgischen minister van binnenlandsche zaken gezigt hebben, waarin zij zich zwaar beklagen, dat hunne scheepstimmerwerven, smeeden, dokken en werkplaatsen geheel ledig staan, en dat ruim 3000 arbeiders, die vroeger door hen gebruikt werden, zonder brood zijn. Zij stellen dezen stilstand voor, als een gevolg van de omstandigheid dat de handel van Antwerpen thans geheel door middel van vreemde schepen gedreven wordt, en de Belgische koopvaardijvloot zoo goed als vernietigd is, gevende zij tevens als hunne vaste overtuiging te kennen, dat indien de premien, die voor de Belgische omwenteling voor het bouwen van schepen werden betaald, weder werden ingevoerd, men onmiddellijk verscheidene nieuwe schepen op stapel zou zetten, en in hunne werkplaatsen de vroegere bedrijvigheid heerschen zou.

Het *Journal d'Anvers* zoekt den nadeeligen indruk door deze petitie omtrent de zaak te weeg gebragt, zoo veel mogelijk weg te nemen en het bewind tegen de klagten, die tegen hetzelve van zijden worden ingebragt, te verontschuldigen. Dit blad drukt zich onder anderen betrekkelijk den kwijnenden toestand, waarin handel en nijverheid in Antwerpen verkeeren, aldus uit:

„Het gouvernement doet pogingen om aan de handels- en nijverheidscrisis al die hulpmiddelen en verlichtingen toe te brengen, die ter beschikking van hetzelve staan; want men moet zich wel wachten al die hulpmiddelen, die door de drukpers aangegeven worden, als doelmatig en mogelijk te beschouwen.

„Wij hebben de klagten medegedeeld van hen, die regtstreeks belang hebben bij den handels-scheepsbouw. Het stilstaan dezer werkzaamheid is eene wonde voor onze stad, en wij vernemen met waar genoegen, dat het gouvernement er zich aan gelegen heeft laten liggen, op het budget voor 1839 is een crediet gevraagd ten behoeve van den scheepsbouw, en wij weten dat er aan het ministerie van binnenlandsche zaken een ontwerp wordt gereed gemaakt tot regeling van het bedrag en de wijze van toekenning der premien.

„Wij mogen alzoo hopen, dat eerlang te verwachten maatregelen onze verlaten werven zullen doen herleven door de aanmoedigingen, die aan het bouwen verleend zullen worden.

„Met gelijk genoegen geloven wij te kunnen berigten, dat er aan het ministerie van binnenlandsche zaken nog een paar ontwerpen van wet worden gereed gemaakt, die van de beste gevolgen voor onze haven zullen kunnen zijn; het eene tot het daarstellen van aanmoedigingen voor de visscherij; het andere betreft den doorvoer, die door den handel met verlangen te gemoet gezien."

In Engeland is het plan gemaakt tot het leggen van eenen spoorweg van Londen naar York. De weg zal door Dunmon Cambridge, de vereenigingen door Lincoln, Nottingham, volgens het gemaakte ontwerp, zenden en zijtakken naar Northampton, naar Nottingham en Sheffield worden aangelegd. Het kapitaal is bepaald op drie millioen, vijf maal honderd duizend pond. sterl.

— Eenige aan het Britsch parlement voorgelegde tabellen doen zien, dat sedert de twee laatste jaren in de geheele uitgestrektheid van het rijk de misdaden aan het afgelegen zijn. Hetzelfde is niet het geval met dronkenschap; zoo telt men 19,779 personen, die gedurende het afgelopen jaar in staat van dronkenschap zijn gearresteerd, namelijk 12,679 mannen en 7100 vrouwen. Het totaal getal dergenen die in den loop des jaars voor de policie-bureaux zijn verschenen bedroeg 64,269, waaronder 41,686 mannen en 22,503 vrouwen. Dit is 5690 minder dan in 1838 en 13,274 minder dan in 1832. De veroordeelingen, na opmaking van het proces, troffen verleden jaar 2565 personen, waaronder 1965 mannen en 600 vrouwen; 40 mannen en 4 vrouwen werden ter dood veroordeeld; tot levenslange deportatie 117 mannen en 17 vrouwen; voor 14 jaren 71 mannen en 26 vrouwen; voor 7 jaren 481 mannen en 151 vrouwen, 1033 mannen en 416 vrouwen zijn voor verschillenden tijdsduur gekerkerd; 6 mannen zijn gegeseld en in vrijheid gesteld; 3 mannen en 2 vrouwen zijn tot beste veroordeeld en daarna vrij gelaten, en omtrent 10 mannen en 2 vrouwen in het regtsgeding te niet gedaan. In het geheel zijn er 366 mannen en 191 vrouwen vrijgesproken.

DUITSCHLAND

Frankfort, den 19den April.

Een opzet dagbladen maakt de volgende opmerking:

„In Duitschland heerscht tegenwoordig algemeene rust, en de regeringen houden zich bezig met het invoeren van instellingen, strekkende, om de behoeften der volken overeenkomstig de verderingen van den tijd te vervullen. De naauwere verbroedering, welke sedert eenigen tijd tusschen de verschillende landen en volken in Duitschland plaats heeft, is eene der heilrijkste vruchten der toenemende staatkundige ontwikkeling. Voor het eerst sedert langé jaren beschouwen die verbonden Staten zich zweder als een ras en een volk, en zoo het gevoel van nationaliteit de edelste voorwaarde van het staatkundig aanzien is, dan mag men veilig beweren, dat die voorwaarde thans te ons verrijkt wordt, enz."

— Berigten uit Weenen van den 14den melden dat Z. M. de Keizer van gene heen overkomen ligte ongesteldheid weder geheel hersteld was. — De Keizerin had vele vrouwelijke afgevaardigden in bijzondere audientie ontvangen. — De Hertogin *van Berry* was den vorigen dag van Weenen afgereisd.

— De Oostenrijksche *Beobachter* hield dezer dagen een artikel betrekkelijk de vraag, door den kolonel *Evans* in het lagerhuis te Londen in de vorige maand gedaan, of namelijk het engelsch gouvernement de onafhankelijkheid en nationaliteit van Moldavie en Wallachije, door het traktaat van Konstantinopel bevestigd, niet de daad erkend had. Het oostenrijksch officieel blad antwoordt hierop, dat bij het traktaat, den 14den September 1829 tusschen Rusland en de Porte te Adrianopel, en niet te Konstantinopel geteekend, niets wegens de onafhankelijkheid van Moldavie en Wallachije bekrachtigd is, noch in het 5de artikel van gemeld traktaat de beide vorstendommen betreffende, noch de afzonderlijke akte tot dit artikel behoorende, zoo als de kolonel *Evans* geloofde. De inhoud van het bedoelde artikel was als volgt:

„De vorstendommen van Moldavie en Wallachije zich ten gevolge zeker kapitulatie onder de suzereinteit der Porte geplaatst bevindende en Rusland derzelver welvaart gewaarborgd hebbende, verstaat het zich van zelve, dat zij alle hunne voorregten en vrijdommen, welke hun 't zij bij kapitulatien, 't zij bij gesloten traktaten of bij Hati-cherifs in onderscheiden tijdperken verleend zijn, behouden zullen. Zij zullen dienvolgens in het volle genot blijven der uitoefening van hunne eerdienst, eene volkomene vrijheid van verkeer, van handel, van nijverheid, van scheepvaart, en zullen al gelijkelijk met de onderdanen der meest begunstigde natiën in alle gedeelten van het Ottomaansche rijk behandeld worden. Daarom de verklaring van het volle genot der regten dezer beide gewesten worde gevoegd, dat de additionele bepalingen aan vroegere verdragen gevoegd, zullen in de hierbij behoorende afgescheidene acte worden opgenomen, welke acte deel uitmaakt van het tegenwoordig traktaat en als zoodanig zal worden aangemerkt."

— Uit Bologna wordt onder dagteekening van den 28sten der vorige maand geschreven, dat het grootste deel der stad ten gevolge van brand gevaar had geloopen van in puin en asch te verkeren, en het afweren van zulk eenen verschrikkelijken ramp al-

laan aan den buitengewonen ijver der met de blussching belaste personen te danken was geweest.

— Berigten uit Rome van den 9den April melden, dat de fransche zaakgelastigde bij den H. Stoel, markies de *Lauzon Maubourg*, van zijne regering bevel bekomen had om spoedigst Rome te verlaten, ten einde bij het proces vóór de kamer der pairs van beklagt tegenwoordig te zijn. Men dacht echter, dat zijn vertrek alleen van tijdelijken aard was, en dat hij weldra op zijnen post zou terugkeeren. — De heer *Compagnoni* was tot pauselijken internuntius te Turijn benoemd in plaats van den heer *Gizzi*, die naar Brussel gaat. — Het nieuw ingevoerde wetboek had in de provincien, voornamelijk in Bologna en in de Romagna, zoo veel tegenstand gevonden, dat de kardinaal-kommissaris gemeden had gedurende het slechte gedeelte des jaars te vertrekken. Men was dierhalve van gedacht, om het wetboek eene commissie tot herziening te doen te geven. — Men waande te Rome zeer bevreesd, dat de cholera, uit hoofde der menigvuldige betrekkingen met Frankrijk en vooral met Marseille, op de eene of andere wijze in de hoofdstad mogt overgebragt worden.

— Uit Napels wordt van den 14den dezer geschreven, dat sedert de jongste uitbarsting van den Vesuvius zich, op den 25sten Maart, binnen in den krater van de zijde van Matrio en Torsigno, eene nieuwe monding van omtrent 150 voeten omvang geopend heeft; ook hadden zich nog twee kleine kraters in den berg gevormd uit alle welke vulkanische stoffen met sterke schokken gepaard, geworpen werden. Deze uitbarsting verliep zoo, dat zoo stark gewoed dat de gansche berg er van bedekt lag.

— Berigten uit Alexandrie van 2 maart, te Triest ontvangen, melden dat in die stad de diepste ellende heerschte. De pest sleepte zoo vele menschen ten grave, dat men hare slagtoffers niet meer kon tellen. De maatregelen van voorzorg waren als vruchteloos opgehaven geworden, zedert vele pestzieken de huizen verlaten hadden en dus de straten met sterfvenden en lijken bedekt waren. De pest had zich tot in de wijk der Franken, tot op de Egyptische oorlogschepen en zelfs op koopvaarders, met name itwee Engelsche, een Fransch en verscheiden Grieksche verspreid.

— Te weenen waren den 13den april genoteerd: 5 pCt. metalliques 103⅝; 4 pCt. 95⅝; 5 loten van 1839.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwtijdingen.

NEDERLAND. — Z. M. de Koning van *Pruisen* heeft aan den beroemden componist Meyerbeer, eenen pracht diamanten ouwerijen ring doen toekomen, prijkende met Hoogstdezelfs naamcijfer.

ENGELAND. — Bij de vroeger door ons aangekondigde verkooping van het kabinet schilderijen van den heer Townsend te *Londen*, welke op den 11 dezer heeft plaats gehad, zijn de volgende stukken voor de daarbij gevoegde prijzen verkocht:

Een Spaansche jongeling van MURILLO, voor	280	guinjes of	*f* 4560.
Een portret van VAN DYK	161	»	»	*f* 1932;
Een meisje van GREUZE	305	»	»	*f* 3660.
Een bergachtig landschap van RUYSDAEL	690	»	»	*f* 8280.
Een gezigt op de *Maas* van CALCOTT	320	»	»	*f* 3840.
Een oude bouwval van BERGHEM	750	»	»	*f* 9000.
Portret van REMBRANDT	220	»	»	*f* 2640.
Het dorpfeest van TENIERS	675	»	»	*f* 8100.
Duncan Gray van WILKIE	455	»	»	*f* 5460.

— Het verdient opgemerkt te worden, dat de eenige pensioenen, welke Sir ROBERT PEEL gedurende zijn kortstondig bestuur heeft verleend, (met uitsluiting van een aan eene officiers weduwe) zijn toegewezen aan mannen, wier namen in het geblied van letteren of wetenschap eervol bekend zijn, als aan Professor AIRY 300 p. st., eene gelijke som aan Dr. SOUTHEY, 200 p. st. aan SHARON TURNER, en 150 p. st. aan den dichter MONTGOMERY van *Sheffield*. — De heer KAUP, ontvanger heeft in eenen brief aan den Secretaris van het Zoologisch Genootschap te *Londen*, berigt gegeven van zijne onderzoekingen, in den omtrek van *Trebisonde* gedaan, omtrent de honig, waarvan XENOPHON zegt, dat dezelve al zijne troepen, die er van gegeten hadden, in eene soort van waanzinnigheid of dronkenschap bragt, welke echter geene schadelijke gevolgen achterliet. De Heer KARR ABBOTT heeft [illegible] *Pontica*, welke in menigte in die streken groeit, de plant is, waardoor aan de honig die wonderbare eigenschap wordt gegeven, welke hij zelf ondervonden heeft, en door XENOPHON volkomen naar waarheid beschreven is. In eene kleine hoogelheid [illegible] verroerzaakt de honig, door de bijen uit de genoemde plant vergaard, hevige hoofdpijn en braking, eene grootere hoeveelheid maakt den gebruiker volkomen gelijk aan een dronken man, en eene nog grootere berooft hem gedurende eenige uren geheel van zijne zinnen en van het vermogen [illegible]

FRANKRIJK. — De plaatsvervulling der wetenschappen [illegible] worden door den dood van [illegible] door de benoeming van den Heer [illegible]

den nadruk zijner reize door het Oosten te *Brussel* de volgende verklaring publiek gemaakt, gedagteekend *Parijs*, 30 Maart. » Ik hoor zoo op het » oogenblik, dat een Boekhandelaar van *Brussel* onder mijn naam een » deel heeft uitgegeven van mijn werk over het Oosten. Daar deze Boek» handelaar daarbij afgeschafene bladen, of onuitgegevene proefbladen » schijnt gebruikt te hebben, waarvan ik geene inzage heb gehad, en welke » hij niet dan door onregtzinnige middelen zich heeft kunnen verschaffen, » zoo verklaar ik in generaal deele de uitgave te erkennen van een werk, » 't welk mij alleen toebehoort, tot dat ik goedvind het aan het publiek » over te geven, en ik alleenlijk die uitgave erkennen, welke mijn uit» gever te *Parijs*, CHARLES GOSSELIN, gereed maakt, wien ik volmagt zal » geven, zich tegen dezen ongehoorden roof regt te verschaffen. (get.) A. DE » LAMARTINE, *Lid der Fransche Akademie en van de Kamer der Afge» vaardigden.*" Intusschen is er te *Brussel* reeds een tweede nadruk verschenen en wordt dezelve bij honderden exemplaren alom verspreid. Voor het werk van LAMARTINE is eene Engelsche vertaling reeds bijna gereed, eene Hoogduitsche insgelijks op het punt van te verschijnen en eene andere, gelijk mede eene Hollandsche, aangekondigd.

LETTERKUNDE DER NEGENTIENDE EEUW.

DUITSCHLAND: *door* O. L. B. WOLFF, L. L. D. *Hoogleeraar in de nieuwere Letterkunde aan de Universiteit te Jena.*

DICHTERS.

BÜRGER.

De grootste dichter van den *Göttinger Dichterbund* was, ongetwijfeld GOTTFRIED AUGUST BÜRGER, een man, wiens leven een eindeloos weefsel van tegenspoed was, en die zelfs zoo geheel vrij was van de bitterste allerzorgen — hoe in zijn onderhoud te voorzien. Hij werd geboren op den eersten dag van het jaar 1748, te Wolmerswende, in de nabijheid van Halberstadt en werd Gerigtshouder (1), na het regt bestudeerd te hebben in de nabijheid van Göttingen. Eene hemonymische vrouw gehuwd hebbende, deed hij spoedig de ontdekking, dat zij het niet was, die hij beminde, maar haar zuster, en dat zijne liefde beantwoord werd. Vele smartelijke jaren volgden hier op; hij verloor zijne vrouw, en gelijdde zijne aangebedene *Maria*, die tot alreeds in liefde-ademende zangen vereerd had, naar het altaar; maar zijne vreugde had een kort leven, want spoedig, latende hem in eene soort van wanhoop achter. Het gevoel van zijn zwaar ongeluk, werd echter verdoofd door het drukkende van alledaagsche omgangenheden; daar de speculatien, waarop hij zich begeven had, misluktе waren; hij legde zijn ambt neder en ging naar Göttingen als buitengewoon Hoogleeraar, maar daar was hij zoo onvoordeelig, dat hij zich genoodzaakt zag, zijn dagelijksch brood te verdienen, met het beroep van schrijver bij de hand te nemen. ELIZA HAHN, eene jonge dame te Stuttgart, zond hem eenen dichtkundigen brief, waarbij zij zich als levensgezellin hem aanbood, welke de arme ligthartige romanist gretelijk toehoefde. Hij antwoordde haar met dezelfde opregtheid: maar, helaas! ofschoon zij hem eenen hemel op aarde beloofde, bragt zij hem eene held (2) mij was twee-en-veertig jaar, toen hij met haar trouwde, en er volgde spoedig eene echtscheiding. Na vier, van hommen en verdrietige jaren later, op den 8sten Januarij 1795, Ongelukkige mensch! En destijds toen hij als dichter de gunsteling zijner landsheeren was, maar hij had het geluk niet, om de bewustheid er van met zich in het graf te nemen; want eenige jaren voor zijn dood had SCHILLER de zwakke plaatsen van BÜRGERS dichtkundige werken haarfijn opgezocht en ontleed ten behoeve van het Duitsche publiek gehad.

Hij was echter een echt volksdichter; en is zoo gelukkig uitgevolgd. Zijne balladen, *Leonore* en *Die Entführung* (de Schaking) zijn meesterstukken; en Duitschland behoort niet te vergeten, dat BÜRGER de eerste was, die dezen stijl van compositie in de regelmatige dichtkunst harer taal invoerde, want vroeger dan zijn tijd is dezelve niet bevoelend geworden. Zijn grootste gebrek is het gemis van waardigheid in zijne zangen; en hetgene een Fransch beoordeelaar van BERANGER zeide, kan nog beter op hem toegepast worden: *En, soulant des populaces, il devient souvent populacier.* Maar aan den anderen kant spreidt hij [illegible] rijkdom van verbeelding en diepte van warm gemoed ten toon; en in die werken, waarin het noodig was, hoog klinkenden en edelen aaren aan te slaan, vertoont hij zich als een meester van stijl en taal, als bijvoorbeeld in zijne *Nachtfeyer der Venus*, en zijn *Hohes Lied von der Einzigen*. Zijne liefdezangen zijn bijzonder beroemd; een eerlijk en edel gemoed straalt in alle zijne geschriften door; maar zijne hartstogtelijke zinnelijkheid leidde hem maar al te dikwijls van den weg af.

(1) Een Regter in Elsene zekht op de goederen eens edelmans.

(2) Dit schijnt de naam van deze vrouw, wordt tegenwoordig gebruikt, om eene [illegible] aan te duiden, die door hare drinkkracht, het is bekend, dat zij eens in Hamburg [illegible] Duitschers eene wedstrijdschaal aanbragt, en dat beide kampvechters onbezwijkelijk onder de tafel gleden, terwijl zij hare potatien voortzetten. Hare dichterlijke talenten zijn niet waard vermeld te worden, alschoon zij haren zang [illegible] door muziek [illegible]

Graanmarkt te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 21sten April.*

TARWE. — Goeden handel tot voorgaande koersen: 130 pk. bonte Pools bij parti f 185; — 125, 126 jarige bonte Pools bij gerijf f 184; 194; 132 pnke N. Vlissor f 168 bij parti; — 120 N. Bommers f 164; 123 N. Vriess. f 145 bij parti; — 125 geringe jarige Oost-Vriess. f 127; — 120 gemeene O. Groning. f 108; — 126 N. Bottenders f 150.

ROGGE. — Weinig handel, als voren: 119 pk. O. Polder f 114; 125 Norder f 130.

GARST. — Zonder handel.

HAVER. — Stil; 89, 92 N. Fijne Zani f 103.

BOEKWEIT. — Met weer handel; prijsbehoud: 121, 122, 126 pk. N. Oost-Vriess. ter vermaling f 111, 115 pk. in Entrep. en op 't water f 112 (113, 114); O. Hols. f 98, 100. — 120 N. Overijss. Veen f 120.

Beurs-prijzen der effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 21sten April*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 uur.		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 uur.
Werk.Schuld	2½ 56⅛	56¼	56 3/16	Cert.dito	18 5/11 5	99	99⅛	99⅛
dito dito	5 102 1/16	102⅛	102 3/16	Obl. te Lond.	5	101¼		
Uitgestel. dito.				Certific.Hamb.	5			
Kansbill. dito.	25/8	26	25 5/16	Ins. in Assig.	6	70	70 1/16	
Amort. Synd.	4½ 95⅛	95¼	95 3/16	Certific. dito.	6	70¾		
Dito dito.	3½ 80	80 1/16						
Schatkistbill.	4 101			Aand. L. fl. 300				
Oorlogslast.	5							
Leening 1831.	6			Dito dito R.	50	115⅛	115⅛	115⅛
Hand. Maats.	4½ 106	106½	106	Neg. L. 1830.	4	101		
Ins. Grecht.	3			Aand. L. 1760.				
Dito				Dito				
Dito				Metallieke	5	99¾		
Oud Comm.	5	48⅜	48½	Dito L. gen.	5			
Dito 1000.	5	91⅛	91½	Dito.	2½	55¼		
Uitz. 3 pc. Sch.	5	89½	89⅝	Obl. Guil. & C.	5			
Cert. B. Lond.	5 48	48⅛	48⅛	Dito		92		
NAPELS.				Weem. Bidet.	8			
Certific. L. & B.	5	91⅞		N. Weem. Aand.		124		
Dito Certific. C.	5	92½		DENEMARKEN.				
Leen. Lond.	5	99¾		Leen. te Lond.	3			
RUSLAND.				BRAZILIEN.				
Obl. Hope.	5	104¼		Dito Notsch.	5	87¾		
Dito 1822.	5	104¼		GRIEKENLD.				
				Dito te Lond.	5			

Heden verloste van eene *DOCHTER*, Vrouwe F. DE BLIJ.

Echtgenoote van den Kapitein

Oommeren, G. C. E. VAN DAALEN.

21 April 1835.

J. CHAUFFAT en D. C. WEBSTER te *Breda*, wijk D. n°. 194, met den 20sten Mei 1835 den Handel in *WIJN*, zullende begunnen, onder de firma CHAUFFAT en WEBSTER, hebben de Eer daarvan bij deze openbare bekendmaking te doen, en tevens, door vrijheid, zich in eens ieders gunst en voorspraak aan te bevelen.

Wachtlijk: ben ik in de gelegenheid het algemeen te verwittigen, dat ik mijn nieuw gebouwd LOKAAL heb betrokken in de Hoogstraat, dat de inrichting der goedkoopere soort dagingen, en thans mijne maaltijd in het voorheen gebruikte Logement, Hangende aan een prompte en civiele bediening verzekerd.

W. KLEIN.

Breda, 18 April 1835.

Ten verzoeke van den Heer Notaris VAN DEN BERGH, te *Breda*, zal op Woensdag den 6den Mei 1835, des Voormiddags ten 11 ure, in het Logement van *de WITTE PAARD*, te *Oudenbosch*, onder aanhangige veiling, publiek Aanbesteden:

1. Het maken van eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan den Buitendijkschen wal van de Rivier de *Mark en Dintel*, met de Leveranties der daartoe benoodigde Materialen.

2. Het door middel van Uitgraving VERDIEPEN van gemelde Rivier, op eenige in dezelve vermelde punten, waarvan de plaats door Afbakening zullen worden aangeduid en bovendien dertig dagen voor de Aanbesteding, zullen aangewezen worden.

De Bestekken en de Condition van Aanbesteding, liggen ter visie ten Kantore van den Secretaris-Penningmeester op de Veerstal te *Breda*, Wijk A. N°. 255, en op het Heerenhuis te *Dinteloord*, waar het eerste werk aangaat, en op het tweede Bericht, in het Logement van J. DE WITT te *Oudenbosch*.

Maandag den 27sten April 1835, des Voormiddags ten 10 ure, zullen de Heeren Burgemeesters en Wethouders der Gemeente *Ginneken en Bavel*, in de Herberg van Mevrouw de Weduwe VAN DEN BOSCH, te *Ginneken*, onder aanhangige veiling, publiek Aanbesteden:

1. Het maken van eene *DOOR- en UITWATERING* van de Gemeente *Ginneken en Bavel*, met de Leveranties der daartoe benoodigde Materialen.

2. Het door middel van Uitgraving VERDIEPEN van gemelde Rivier, op eenige in dezelve vermelde punten, waarvan de plaats door Afbakening zullen worden aangeduid en bovendien dertig dagen voor de Aanbesteding, zullen aangewezen worden.

De Bestekken en de Condition van Aanbesteding, liggen ter visie ten Kantore van den Secretaris-Penningmeester op de Veerstal te *Breda*, Wijk A. N°. 255, en op het Heerenhuis te *Dinteloord*, waar het eerste werk aangaat, en op het tweede Bericht, in het Logement van J. DE WITT te *Oudenbosch*.

*** J. J. VAN BREDA en H. STRUYK VAN BERGEN, Herbergiers in het Kasteel Oudenbosch, zullen te Dinteloord, des avonds om 6 ure, op Woensdag den 6den Mei, provisioneel, en op Woensdag den 20sten dier dan volgende, daar Verkoopen:

Eene zeer uitgelezene partij uitmuntende gerijpte PIJPEN, groot circa 50, benevens 5 pijpen GAAN en WILLEM III, daar, groot 11 honders, en 1 PORTIE in de Hoeve Mydstee; alles bij het dorp Dinteloord, arrondissement Breda.

Inmiddels blijft de Hand te Koop bij de Verkoopers de Wed. M. BOM t. v., te Dinteloord.

Tot berigt van het Geëerde Publiek dient, dat de STOOMBOOT tusschen de steden *ROTTERDAM*, *DORDRECHT* en *DEN MOERDIJK*, wederom geregeld zal beginnen te varen op Zaterdag den 25sten April, en op de gewone dagen en uren, zoo als te bepaald in de Biljetten, des morgens ten 7 ure van ROTTERDAM naar DORDRECHT, ten 9 ure van DORDRECHT naar DE MOERDIJK, en des namiddags ten 3 uur van DEN MOERDIJK naar DORDRECHT, en van daar ten half drie ure weder naar ROTTERDAM, en zulks alle dagen, behalven Vrijdags. —

MEYER'S UNIVERSUM.

BIJ *BROESE & COMP.* TE BREDA VERKRIJGBAAR:

Dit zoo keurige als prachtige Prentwerk, hetwelk, vergezeld van eene belangrijke beschrijving, behalve in de oorspronkelijke Hoogduitsche, ook in de Fransche, Engelsche, Poolsche, Hongaarsche en Nederduitsche taal wordt uitgegeven, telt reeds het aanzienlijk getal van vijftigtallend Uitteekeningen, en hetzelve verdient in der daad deze benaming, niet alleen wegens de voortreffelijke keuze der Voorwerpen, en de keurige uitvoering der Platen, welke door de vermaardste Meesters van Duitsland en Engeland op staal gegraveerd zijn, maar ook wegens den onderhoudenden en leerrijken Tekst, welke, behalve deze zoo plaatselijke als geschiedkundige Beschrijving der afgebeelde Landschappen, Steden, Plaatsen, Bouwvallen, Gedenkteekenen, enz., steeds de belangrijke aanmerkingen betreffende Koophandel, Nijverheid, Staten-, Godsdienst-, Bouw- en Schilderkunde bevat.

De volgende opgave der Voorwerpen, van de eerste Afleveringen met 20 Platen en 48 bladzijden Tekst, in de Nederduitsche taal in ons land verschenen, moge van de algemeene belangrijkheid van dit Werk getuigen.

I. 1.) De H. Markusplaats te Venetie. 2.) Het groote Kanaal te Venetie. 3.) Het [illegible] Colijt van Rome.

II. 5.) Het Vaticaan en de St. Pietersbrug te Rome. 6.) Marienbad. 7.) Andernach. 8.) Steen van het Meer Wiederstein.

III. 9.) Fountains-abdy in Yorkshire. 10.) Kabbata, en Rheinbreitstein. 11.) Oxford. 12.) De Driezuilenbrug te Florence.

IV. 13.) Het Paviljoen te Brighton. 14.) Bingen. 15.) Castel-Minà, Bouwvallen van Delphi. 16.) De Rijnval bij Schaffhausen.

V. 17.) Taj-Mahal in Agra. 18.) De Sybillen-tempel bij Tivoli. 19.) Fleetum. 20.) Eaton Hall in Cheshire.

De Inteekeningen worden op 6 afleveringen à 50 Cts. per aflevering aangenomen.

Kantoor des Bibliographischen Instituts,
Kalverstraat, N°. 40.

EN VENTE CHEZ BROESE & COMP., à *Breda*.

SOUVENIRS

IMPRESSONS, PENSÉES ET PAYSAGES

Pendant

UN VOYAGE EN ORIENT

(1832—1833);

OU

NOTES D'UN VOYAGEUR,

PAR

M. ALPHONSE DE LAMARTINE,

Membre de l'Académie Française.

TOME PREMIER.

PRIX: 90 CENTS.

MM. Les Libraires qui désirent recevoir des Exemplaires sont priés de les demander *par écrit* et *franc de port*, puisque dans ce cas ils ne leur sera pas envoyé en commission.